Onderzoek non-bancaire financiering 2020

STICHTING MKB FINANCIERING

+10%

-6%

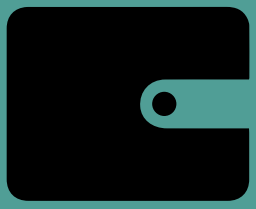

+21%

74%

Inhoud

Samenvatting **1**
Kerncijfers **2**
Verschillende vormen non-bancaire financiering **3**
Crowdfunding 4
Kredietunies 4
Direct Lending 5
Garanties en zekerheden Direct Lending 6
MKB Beurs 7
Vastgoedfinanciering 8
Garanties en zekerheden Vastgoedfinanciering 8
Lease 10
Factoring 11
Garanties en zekerheden Factoring 12
Totaal non-bancaire financiering **14**
Financieringslandschap < € 1 miljoen 15
Omvang bancaire verstrekkingen 16
Kleinzakelijke financiering een klein deel van totale bankbalans 17
Garanties en zekerheden **18**
Conclusie **19**
Over SMF 19
Onderzoeksverantwoording 20
Met dank aan **21**

Samenvatting

Non-bancaire financiering mkb stijgt met 10% naar ruim 39.000

De totale omvang van de non-bancaire financieringsmarkt in Nederland is tussen 2019 en 2020 met 6% gedaald. De totale verstrekte financiering bedroeg in 2020 € 2,4 mld. Hiermee zijn minimaal 39.490 financieringen verstrekt aan bedrijven.

Hoewel de totale verstrekte financiering in 2020 met 6% is afgenomen, is het totaal aantal bedrijven dat deze financiering heeft ontvangen met 10% toegenomen. Met name het aantal bedrijven dat een financiering < € 50k heeft ontvangen is hard gegroeid. Deze categorie groeide met 21%.

Van de 39.490 verstrekking in 2020 vond 75% plaats in de categorie < € 50k, 21% in de categorie € 50-250k, 3% in de categorie € 250k-1mln. en 1% in de categorieën > €1 mln.

Financieringslandschap < € 1 mln. (klein zakelijke financieringen)

De totale verstrekte financiering < € 1 mln. bedroeg dit jaar € 2,3 mld. Binnen de verstrekte financiering < € 1 mln. is dit jaar specifiek gekeken naar aanvragen van de omvang < € 50k, € 50k-250k en € 250k-1 mln. Dit om een zo accuraat mogelijk beeld van de markt te geven.

Binnen de financieringsmarkt van aanvragen < € 50k is in totaal € 587 mln. verstrekt, een stijging van 26% ten opzichte van 2019. In de categorie € 50k-250k € 887 mln en in de categorie € 250k-1 mln. werd in 2020 in totaal € 691 mln. verstrekt.

De markt van non-bancaire financiering binnen Nederland bestaat uit crowdfunding (12%), kredietunies (0,2%), direct lending (9%), MKB Beurs (1%), lease (55%), vastgoedfinanciering (4%) en factoring (19%).

Aantal non-bancaire financieringen financieringslandschap < 1 mln.

In 2020 hebben 39.211 bedrijven een financiering van < € 1 mln. ontvangen. Dit is een stijging van 10% ten opzichte van de 35.638 bedrijven die in 2019 een financiering < € 1 mln. hebben ontvangen. Het aantal verstrekking boven de > 1 mln. lag op 279.

Het aantal verstrekkingen aan bedrijven in de categorie < € 50k nam in 2020 met 21% toe. Het aantal bedrijven dat een financiering tussen €50-250k heeft ontvangen is tussen 2019 en 2020 met 15% afgenomen. Het aantal verstrekkingen in de categorie € 250k-1mln. steeg tussen 2019 en 2020 met 1%.

Kredietregister belangrijker dan zekerheden register

Dit jaar is tevens onderzoek gedaan naar de impact van een zekerheden- of kredietregister. Van alle non-bancaire financiers gaf 30% aan dat zij extra financieringen zouden kunnen verstrekken wanneer er een zekerheden register ingevoerd zou worden. Daarentegen zou een kredietregister veel meer impact hebben. 55% van de financiers geven aan dat zij meer financieringen gaan verstrekken wanneer er een kredietregister wordt ingevoerd. Vooral de direct lending financiers geven bijna allemaal aan dat dit voor hen belangrijk is.

Kerncijfers 2020

Opvallende cijfers non-bancaire financiering 2020

- 39.490 non-bancaire verstrekkingen in 2020 (10% groei)
- Aantal verstrekkingen < €50k met 21% gestegen
- Non-bancaire financieringen < € 1 mln. met 7% afgenomen
- Lease en factoring samen 74% van de non-bancaire financieringsmarkt

Totaal non-bancaire financiering (x € miljoen)

Soort vorm	2019	2020	Groei €
Crowdfunding	308	277	-10%
Kredietunies	5.7	19.3	239%
Direct Lending	230.5	212.8	-8%
MKB Beurs	26.2	21.3	-19%
Vastgoed financiering	105.3	205.7	95%
Lease	1400	1200	-13%
Factoring	474	442	-7%
Totaal	**2.552**	**2.402**	**-6%**

Omvang (x € miljoen)

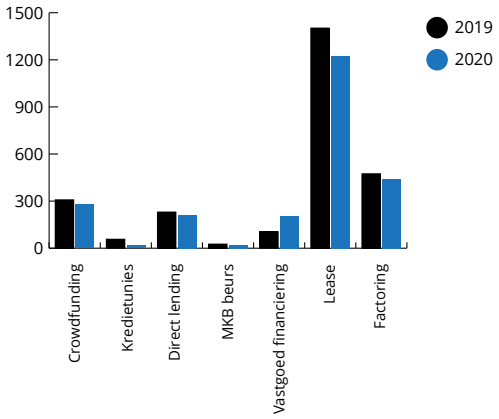

Financieringslandschap < 1 miljoen

Bancaire verstrekkingen
(x € miljard)

2019	2020	% Δ
8.14	9.52	17%

Non-bancaire verstrekkingen
(x € miljard)

2019	2020	% Δ
2.6	2.4	-6%

Bron: DNB Deposito's en leningen van MFI's aan niet-financiële bedrijven, volumes, gecorrigeerd voor breuken.

Een kredietregister zorgt ervoor dat ik meer financiering ga verstrekken

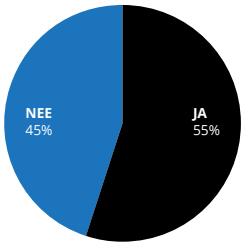

Aantal verstrekkingen < €1 miljoen

Jaar	<50k	50-250k	250-1 mln	Totaal
2019	24.653	9.933	1.052	35.638
2020	29.711	8.442	1.058	39.211
Groei	21%	-15%	1%	10%

Verstrekkingen < € 1 miljoen

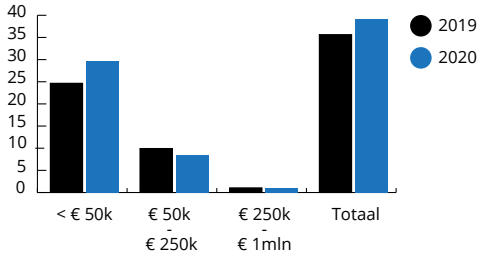

Verschillende vormen non-bancaire financiering

Non-bancaire financiering wordt gedefinieerd als financiering die niet door banken verstrekt wordt.
Er zijn verschillende vormen van non-bancaire financiering. Ten behoeve van dit onderzoek hebben wij de financiers in twee hoofdgroepen (algemene aanbieders en objectfinanciers) verdeeld met onderliggend zeven specifieke categorieën:

Algemene aanbieders bedrijfsfinancieringen, zonder specifieke koppeling

Onder algemene aanbieders zijn de financiers opgenomen die hun financieringsaanbod niet op een specifieke investering baseren; de financieringsbeslissing wordt primair gebaseerd op de prestaties van de onderneming.

- **Crowdfunding:** Een grote groep investeerders/beleggers (veel, maar niet uitsluitend particulieren) investeert gezamenlijk in één project of onderneming. Het bijeenbrengen van vraag en aanbod vindt plaats via een online crowdfunding platform. Tijdens dit onderzoek richten wij ons op de crowdfunding van zakelijke leningen oftewel crowdlending.
- **Kredietunies:** Een kredietunie is een coöperatieve kredietvereniging zonder winstoogmerk waarin ondernemers zich per regio of per branche organiseren om elkaar geld te lenen. Het is als non-bancair alternatief voor bankfinanciering ontstaan, wordt door de politiek gedragen en is voornamelijk een fenomeen in Amerika, Canada en Engeland.
- **Direct Lending:** Direct lending is een vorm van ondernemingsfinanciering, waarbij niet bancaire geldverstrekkers rechtstreeks leningen verstrekken aan bedrijven. In praktijk werken soms meerdere geldverstrekkers samen die tezamen geld investeren in een fonds dat als financier optreedt voor ondernemers
- **MKB beurs:** Een platform waarbij beleggers rechtstreeks kunnen investeren in mkb bedrijven. Dat kan in de vorm van (certificaten van) aandelen en obligaties (leningen). De (certificaten van) aandelen en de obligaties zijn verhandelbaar.

Objectfinanciers (asset based, gebaseerd op en gekoppeld aan specifiek onderpand):

Bij objectfinanciering staat de financiering in directe relatie tot de investering. De financiering en investering zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en de investeringen worden per object verstrekt. De financieringsbeslissing wordt mede gebaseerd op een beoordeling van het te financieren object. Investeringen die geschikt zijn voor objectfinanciering zijn investeringen in onroerend goed, in bedrijfsmiddelen, voorraad en debiteuren. Specifieke aanbieders c.q. financieringsproducten zijn:

- **Lease:** Leasing kan bestaan uit financial lease of operational lease. Financial lease is juridisch een annuïteitenlening op een object. Operational lease is juridisch een leenovereenkomst, waarbij de gebruiker een kooprecht heeft aan het einde van de huurperiode.
- **Factoring:** Factoring betreft een debiteurenfinanciering. De factormaatschappij verstrekt als financiering een voorschot op de uitstaande vorderingen van een onderneming.
- **Vastgoed:** binnen het aanbod van vastgoedfinanciers ontwikkelen zich verschillende specialismen, zoals van commercieel vastgoed (verhuur, hypotheken voor verhuurde woningen, financiering van beleggingspanden) en bedrijfspand eigen gebruik. De financieringsbeoordeling wordt voornamelijk gebaseerd op de cashflowcapaciteit van het onderpand.

Crowdfunding

De totale financieringsomvang van crowdfunding leningen bedroeg in 2019 € 308 mln. Dit is in 2020 met 10% gedaald tot € 277 mln. Ongeveer de helft van dit bedrag is verstrekt aan financieringen van de omvang € 250k-1mln. De crowdfundingmarkt voor financieringen < € 1 mln. is in 2020 aanzienlijk in omvang geslonken. In 2019 werd nog voor € 296 mln. aan financieringen < € 1 mln. verstrekt. In 2020 is dit gedaald naar € 188 mln.

Verstrekte financiering Crowdfunding (x 1 miljoen)

Jaar	< € 50k	€ 50-250k	€ 250k-1 mln	> € 1 mln	Totaal €
2019	20	87	189	12	308
2020	4	45	139	89	277
Groei	-80%	-48%	-26%	642%	-10%

Bron: Crowdfundmarkt.nl & Crowdfundingcijfers.nl

Ook het aantal bedrijven dat financiering via crowdfunding heeft ontvangen is sterk gedaald. In 2019 waren dit nog 2.526 bedrijven, in 2020 is dit gedaald naar 1.553 bedrijven. De daling laat bij het aantal verstrekkingen eenzelfde soort verloop zien als bij de verstrekte financiering. Hoe kleiner de verstrekking, hoe groter de daling.

Aantal projecten via Crowdfunding

Jaar	< € 50k	€ 50-250k	€ 250k-1 mln	> € 1 mln	Totaal
2019	1.323	885	264	54	2.562
2020	707	576	232	38	1.553
Groei	-47%	-35%	-12%	-30%	-39%

Bron: Crowdfundmarkt.nl & Crowdfundingcijfers.nl

Kredietunies

De totale omvang van leningen verstrekt door kredietunies is in 2020 sterk gegroeid van €5,7 mln. in 2019 tot ruim 19 mln. in 2020. Dit is een stijging van 239%. De verstrekte financiering is bij iedere onderzochte categorie explosief toegenomen.

Verstrekte financiering Kredietunies (x 1 miljoen)

Jaar	< € 50k	€ 50-250k	€ 250k-1 mln	> € 1 mln	Totaal €
2019	917	3.43	1.35	0	5.7
2020	2.07	10.07	5.85	1.3	19.3
Groei	126%	194%	333%	-	239%

Bron: Kredietunie Nederland en VSK

Het totaal aantal verstrekkingen is tussen 2019 en 2020 met 121% toegenomen. Van 94 verstrekkingen aan bedrijven in 2019 naar 208 in 2020. De categorieën € 50-250k en € 250k-1 mln. groeide respectievelijk met 238% en 280%.

Totaal aantal verstrekkingen via Kredietunies

Jaar	< € 50k	€ 50-250k	€ 250k-1 mln	> € 1 mln	Totaal
2019	52	37	5	0	94
2020	63	125	19	1	208
Groei	21%	238%	280%	-	121%

Bron: Kredietunie Nederland en VSK

Direct Lending

Om een beeld te krijgen over de omvang van verstrekte financieringen via direct lending, hebben wij data verzameld van de grootste direct lenders binnen Nederland. In werkelijkheid is de verstrekte financiering hoger, aangezien niet van alle direct lenders in Nederland data is ontvangen. De totaal verstrekte financiering via direct lending bedroeg in 2020 ongeveer € 213 mln. Meer dan de helft van deze financiering vond plaats in de categorie verstrekte financiering < € 50k.

De verstrekte financiering via direct lending is in alle onderzochte categorieën afgenomen. Met name de categorie < € 50k is hierbij hard geraakt.

Verstrekte financiering Direct Lending (x 1 miljoen)

Jaar	< € 50k	€ 50-250k	€ 250k-1 mln	> € 1 mln	Totaal €
2019	128.7	34.5	37.2	30	230.5
2020	111	30.9	38	32.8	212.8
Groei	-14%	-11%	2%	9%	-8%

Bron: EMF Finance, Swishfund, Caple, Qredits, October, qeld, FundIQ, Voordegroei, Yeaz!

Het totaal aantal verstrekkingen via direct lending is ongeveer gelijk gebleven. Opvallend is dat het aantal verstrekkingen in de categorie € 50-250k met 10% zijn afgenomen terwijl het aantal verstrekkingen in de rest van de onderzochte categorieën juist is toegenomen.

Totaal aantal verstrekkingen Direct Lending

Jaar	< € 50k	€ 50-250k	€ 250k-1 mln	> € 1 mln	Totaal
2019	10.066	392	76	15	10.549
2020	10.250	351	78	19	10.698
Groei	2%	-10%	3%	27%	1%

Bron: EMF Finance, Swishfund, Caple, Qredits, October, qeld, FundIQ, Voordegroei, Yeaz!

Garanties en zekerheden direct lending

Dit jaar is tevens onderzoek gedaan naar het gebruik van garanties en zekerheden. Dit gebeurde aan de hand van 4 vragen:

1. In hoeveel % van uw verstrekte financiering maakt u gebruik van overheidsgaranties?
2. In hoeveel % van de aanvragen kunt u de ondernemer niet financieren door gebrek aan mogelijkheden om zekerheden te delen met een bank?
3. Een zekerhedenregister zorgt ervoor dat ik meer financiering ga verstrekken?
4. Een kredietregister zorgt ervoor dat ik meer financiering ga verstrekken?

Van de ondervraagde direct lenders gaf 67% aan geen gebruik te maken van overheidsgaranties bij het verstrekken van financiering. 22% gaf aan in 45-60% van de verstrekte financiering gebruik te maken van overheidsgaranties. Tot slot gaf 11% aan in 90+ % van de verstrekte financiering gebruik te maken van overheidsgaranties.

In hoeveel % van uw verstrekte financiering maakt u gebruik van overheidsgaranties?

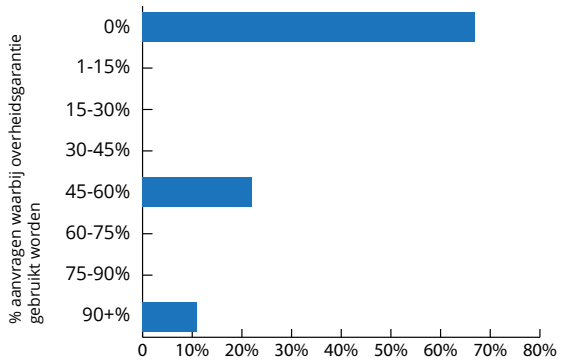

Bron: EMF Finance, Swishfund, Caple, Qredits, October, qeld, FundIQ, Voordegroei, Yeaz!

56% de gevraagde direct lenders gaf aan dat het nooit voorkomt dat ze geen onderneming kunnen financieren doordat er een gebrek is om zekerheden te delen met een bank. 22% gaf aan dat ze in 1-15% van de aanvragen de onderneming niet kunnen financieren doordat er geen mogelijkheid is om zekerheden te delen. Ten slotte gaven in de categorie 15-30% en 30-45% van het aantal aanvragen ieder 11% van de gevraagde direct lenders aan dat dit niet mogelijk is door het gebrek aan mogelijkheden om zekerheden te delen met een bank.

In hoeveel % van de aanvragen kunt u de ondernemer niet financieren door gebrek aan mogelijkheden om zekerheden te delen met een bank?

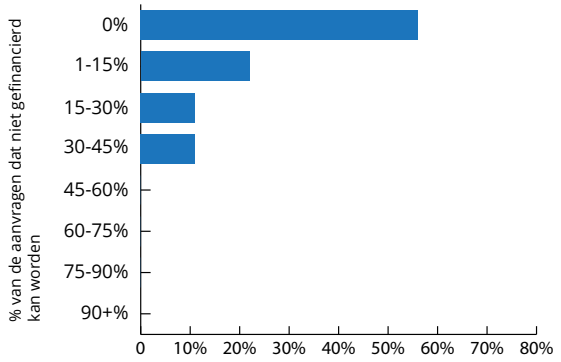

Bron: EMF Finance, Swishfund, Caple, Qredits, October, qeld, FundIQ, Voordegroei, Yeaz!

Het overgrote deel van de direct lenders gaf daarnaast aan dat een zekerhedenregister er niet voor zorgt dat ze meer financiering gaan verstrekken. 89% van de ondervraagde direct lenders gaf daarentegen aan dat een kredietregister er wel voor zorgt dat ze meer financiering gaan verstrekken.

Een zekerhedenregister zorgt ervoor dat ik meer financiering ga verstrekken

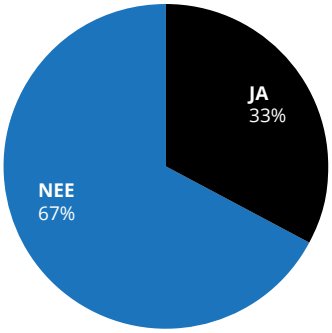

Een kredietregister zorgt ervoor dat ik meer financiering ga verstrekken

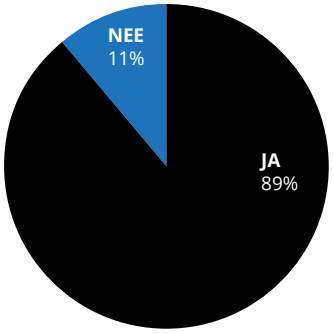

Bron: EMF Finance, Swishfund, Caple, Qredits, October, qeld, FundIQ, Voordegroei, Yeaz!

MKB Beurs

In dit onderzoek worden de cijfers van NPEX meegenomen. Alle verstrekkingen in 2020 waren > € 1 mln[1]. In 2019 waren de verstrekkingen via MKB Beurs ongeveer 26 mln. Dit is in 2020 met 19% gedaald naar € 21,3 mln.

Verstrekte financiering MKB Beurs (x 1 miljoen)

Jaar	< € 50k	€ 50-250k	€ 250k-1 mln	> € 1 mln	Totaal €
2019	0	0	0	26.2	26.2
2020	0	0	0	21.3	21.3
Groei	-	-	-	-19%	-19%

Bron: NPEX

Hoewel de verstrekte financiering met 19% is afgenomen in 2020, is het aantal verstrekkingen via MKB Beurs met 22% toegenomen ten opzichte van 2019. In 2020 zijn er 11 verstrekkingen geweest.

Totaal aantal verstrekkingen via MKB Beurs

Jaar	< € 50k	€ 50-250k	€ 250k-1 mln	> € 1 mln	Totaal
2019	0	0	0	9	9
2020	0	0	0	11	11
Groei	-	-	-	22%	22%

Bron: NPEX

1. De cijfers van MKB Beurs worden derhalve later niet meegerekend binnen het financieringslandschap < € 1 mln.

Vastgoedfinanciering

Om een beeld te krijgen over de omvang van verstrekte financieringen via vastgoedfinancieringen, hebben wij data opgevraagd van alle grote mkb vastgoedfinanciers binnen Nederland. In werkelijkheid is de verstrekte financiering hoger, aangezien niet van alle vastgoedfinanciers data is ontvangen.

De totale verstrekte financiering is in 2020 bijna verdubbeld ten opzichte van 2019. Met name de categorie € 250k-1 mln. steeg hard. De totale verstrekte financiering is van € 105 mln. in 2019 gestegen tot € 206 mln. in 2020.

Verstrekte financiering Vastgoedfinanciering (x 1 miljoen)

Jaar	< € 50k	€ 50-250k	€ 250k-1 mln	> € 1 mln	Totaal €
2019	0	61.1	35.6	8.5	105.320
2020	0	101.6	89.1	15	205.783
Groei	-	66%	150%	76%	95%

Bron: Briqwise, Mogelijk, Slim Vastgoed Financiering

Geheel in lijn met de verstrekte financiering is ook het aantal verstrekkingen binnen de vastgoedfinanciering hard gegroeid. In 2020 hebben in totaal 738 bedrijven een vastgoedfinanciering ontvangen. In 2019 waren dit er nog 433.

Totaal aantal verstrekkingen Vastgoedfinanciering

Jaar	< € 50k	€ 50-250k	€ 250k-1 mln	> € 1 mln	Totaal
2019	0	278	144	11	433
2020	0	545	254	30	738
Groei	-	63%	76%	173%	70%

Bron: Briqwise, Mogelijk, Slim Vastgoed Financiering

Garanties en zekerheden vastgoedfinanciering

Geen van de ondervraagde vastgoedfinanciers maakt bij het verstrekken van financiering gebruik van overheidsgaranties.

In hoeveel % van uw verstrekte financiering maakt u gebruik van overheidsgaranties?

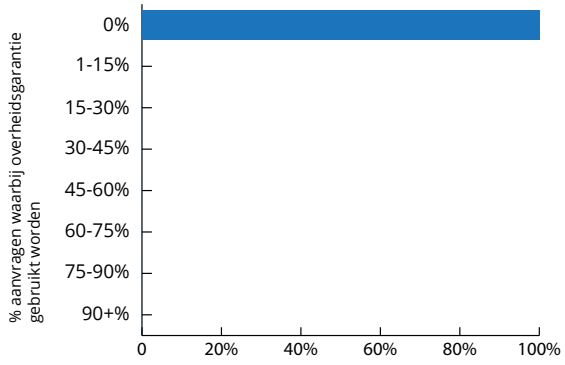

Bron: Briqwise, Mogelijk, Slim Vastgoed Financiering

67% van de ondervraagde vastgoedfinanciers gaven aan dat in 1-15% van de aanvragen deze niet te kunnen financieren vanwege een gebrek aan mogelijkheden om zekerheden te delen met een bank. 33% van de ondervraagde vastgoedfinanciers vertelde dat het gebrek om zekerheden te delen met een bank nooit tot het niet verstrekken van financiering leidt.

In hoeveel % van de aanvragen kunt u de ondernemer niet financieren door gebrek aan mogelijkheden om zekerheden te delen met een bank?

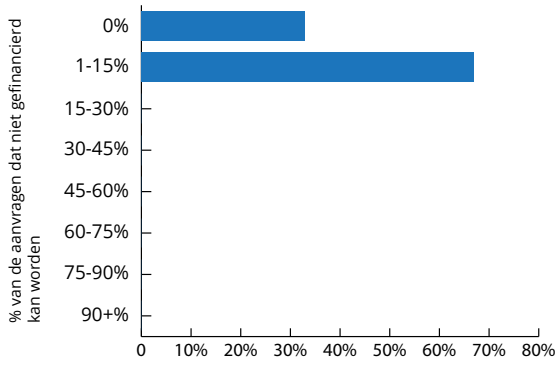

Bron: Briqwise, Mogelijk, Slim Vastgoed Financiering

Alle vastgoedfinanciers gaven aan dat zowel een zekerhedenregister als een kredietregister en niet voor zorgt dat ze meer financiering gaan verstrekken.

Een zekerhedenregister zorgt ervoor dat ik meer financiering ga verstrekken

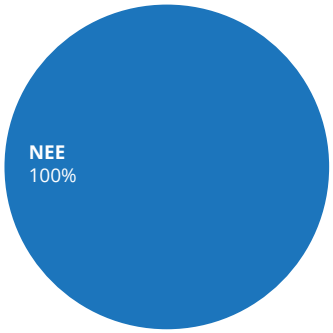

Een kredietregister zorgt ervoor dat ik meer financiering ga verstrekken

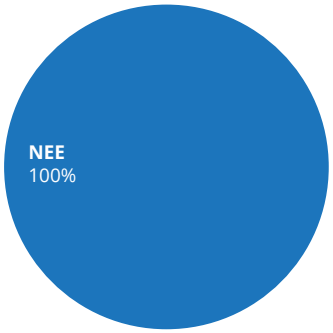

Bron: Briqwise, Mogelijk, Slim Vastgoed Financiering

Lease

Onder lease hebben we in dit onderzoek alleen non-bancaire financiers die leasing aan het MKB aanbieden meegenomen. Deze data is verzameld door de Nederlandse Vereniging van Leasemaatschappijen (NVL). Aanbieders van bancaire en vendor lease zijn hierin niet meegenomen.

De verstrekte financiering via non-bancaire lease is in 2020 met 13% gedaald ten opzichte van 2019. De categorie < € 50k is sterk gestegen. Deze categorie steeg tussen 2019 en 2020 met 57%. Dat is opvallend gezien de stevige daling bij de overige categorieën. Deze overige categorieën namen beide met 28% af.

Verstrekte financiering Lease (x 1 miljoen)

Jaar	< € 50k	€ 50-250k	€ 250k-1 mln	> € 1 mln	Totaal €
2019	255	901	246	0	1.402
2020	400	646	178	0	1.224
Groei	57%	-28%	-28%	-	-13%

Bron: NVL

Ook bij lease zien we het aantal verstrekkingen < € 50k toenemen. De toename in deze categorie bedraagt 39%. Dat is opvallend gezien de stevige daling bij de overige categorieën. De grote stijging in het aantal verstrekkingen in de < € 50k categorie heeft ook effect op het totaal aantal verstrekkingen. Deze stijgt hierdoor met 12%.

Totaal aantal verstrekkingen Lease

Jaar	< € 50k	€ 50-250k	€ 250k-1 mln	> € 1 mln	Totaal
2019	11.161	7.906	433	98	19.598
2020	15.548	6.027	213	81	21.869
Groei	39%	-24%	-51%	-17%	12%

Bron: NVL

Factoring

Onder factoring verstaan we in dit onderzoek alleen non-bancaire financiers die factoring aanbieden. De factoring aanbieders die onderdeel zijn van banken zijn niet meegenomen[2] in dit onderzoek, mede omdat deze organisaties weinig tot geen financieringen aan het kleine mkb aanbieden.

In 2020 bedroeg de totaal verstrekte financiering door middel van factoring € 442 mln. Dit is een daling van 7% ten opzichte van de verstrekte financiering van € 474 mln. in 2019. Opvallend is dat deze daling geheel te wijden is aan categorie > € 1 mln. De totale verstrekte financiering > € 1 mln. bedroeg in 2019 ongeveer € 146 mln. In 2020 daalde dit met 47% tot ongeveer € 78 mln. Hoewel de totale verstrekte financiering door middel van factoring is afgenomen, steeg de financiering in de categorie < € 1 mln. aanzienlijk.

Ook bij factoring is de werkelijk verstrekte non-bancaire financiering nog een stuk hoger. Er zijn zeer veel aanbieders actief in de markt en het is lastig om betrouwbare aanvullende data te verzamelen.

Verstrekte financiering Factoring (x 1 miljoen)

Jaar	< € 50k	€ 50-250k	€ 250k-1 mln	> € 1 mln	Totaal €
2019	60	39.3	229	145.9	474.3
2020	69.9	53.8	240.8	77.8	442.3
Groei	17%	37%	5%	-46%	-7%

Bron: NLcreditservices, Voldaan, Svea Finans, Bibby Financial Services, Boozt24

Ook het aantal verstrekkingen binnen factoring is toegenomen. In 2020 hebben 3.440 bedrijven door middel van factoring financiering ontvangen ten opzichte van 2.794 in 2019. De categorie < € 50k is hierbij de grootste stijger. Er zijn in vergelijking met 2019 in 2020 32% meer bedrijven geweest die een financiering van < € 50k hebben ontvangen. Gezien de verstrekkingen harder zijn gestegen dan de verstrekte financiering kan aangenomen worden dat de gemiddelde financiering in deze categorie is afgenomen. Het aantal verstrekkingen overige categorieën is ongeveer gelijk gebleven.

Totaal aantal verstrekkingen Factoring

Jaar	< € 50k	€ 50-250k	€ 250k-1 mln	> € 1 mln	Totaal
2019	1.913	575	220	86	2.794
2020	2.527	600	230	83	3.440
Groei	32%	47%	5%	-3%	23%

Bron: NLcreditservices, Voldaan, Svea Finans, Bibby Financial Services, Boozt24

2. Zie voor de totale factor verstrekkingen van aanbieders die onderdeel waren van banken in 2018 de cijfers van FAAN

Garanties en zekerheden factoring

80% van de ondervraagde factoraars gaf aan geen gebruik te maken van overheidsgaranties bij het verstrekken van financiering. 20% van de ondervraagde factoraars gaf aan bij 90+% van de verstrekte financieringen wel gebruik te maken van overheidsgaranties.

In hoeveel % van uw verstrekte financiering maakt u gebruik van overheidsgaranties?

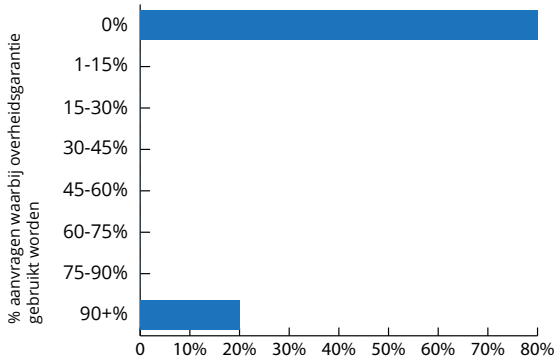

Bron: NLcreditservices, Voldaan, Svea Finans, Bibby Financial Services, Boozt24

Op de vraag welk percentage van de aanvragen niet gefinancierd kon worden door gebrek aan mogelijkheden om zekerheden te delen met de bank werd verschillende gereageerd door de ondervraagde factoraars. 40% van de ondervraagde factoraars gaf aan in 15-30% van de aanvragen geen financiering te kunnen verstrekken doordat zij geen zekerheden konden delen. Daarnaast reageerde 20% van de ondervraagden dat er geen aanvragen zijn die ze niet kunnen financieren, 20% dat zij tussen de 15-30% van de aanvragen niet kunnen financieren en 20% dat zij 30-45% van hun aanvragen niet kunnen financieren doordat er een gebrek is om zekerheden te delen met een bank.

In hoeveel % van de aanvragen kunt u de ondernemer niet financieren door gebrek aan mogelijkheden om zekerheden te delen met een bank?

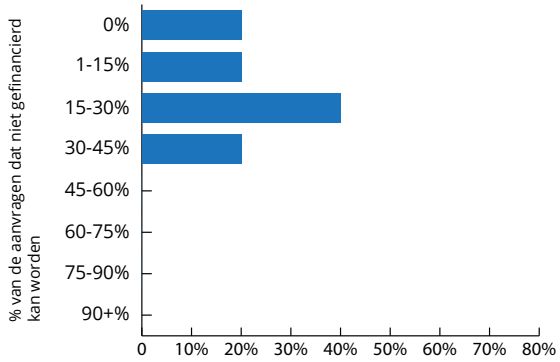

Bron: NLcreditservices, Voldaan, Svea Finans, Bibby Financial Services, Boozt24

Een zekerhedenregister zorgt ervoor dat ik meer financiering ga verstrekken

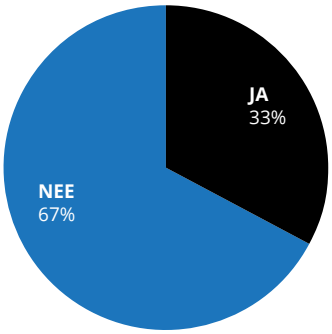

Een kredietregister zorgt ervoor dat ik meer financiering ga verstrekken

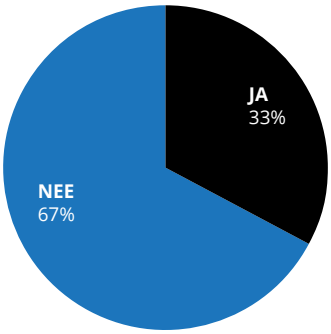

Bron: NLcreditservices, Voldaan, Svea Finans, Bibby Financial Services, Boozt24

Totaal non-bancaire financiering

De totale omvang van non-bancaire financiering is in 2020 met ongeveer 6% gedaald ten opzichte van 2019. Daarmee komt een einde aan de dubbele groeicijfers die de non-bancaire financieringsmarkt de afgelopen jaren liet zien. Bijna alle vormen van non-bancaire financiering maakte tussen 2019 en 2020 een daling mee. Vastgoedfinanciering en financiering verstrekt door kredietunies stegen tussen 2019 en 2020 daarentegen sterk.

Totaal non-bancaire financiering (x € miljoen)

Soort vorm	2019	2020	Groei €
Crowdfunding	308	277	-10%
Kredietunies	5.7	19.3	239%
Direct Lending	230.5	212.8	-8%
MKB Beurs	26.2	21.3	-19%
Vastgoed financiering	105.3	205.7	95%
Lease	1400	1200	-13%
Factoring	474	442	-7%
Totaal	**2.552**	**2.402**	**-6%**

Omvang (x € miljoen)

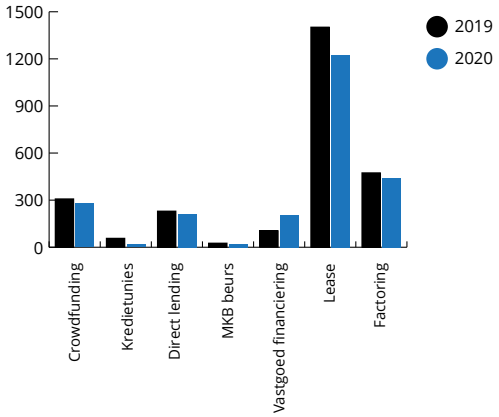

Het totaal aantal verstrekte financieringen is tussen 2019 en 2020 met 10% toegenomen. In totaal zijn er in 2020 39.490 financieringen verstrekt. Deze groei is bijna volledig te danken aan de sterke toename aan verstrekte financieringen in de categorie < € 50k. De categorieën € 50-250k daalde tussen 2019 en 2020 met 15%. Het aantal verstrekkingen in de categorie € 250k-1mln. steeg met 1%. Het aantal verstrekte financieringen > € 1 mln. steeg met 13% van 246 in 2019 tot 279 in 2020.

Totaal aantal verstrekte financieringen

Jaar	< € 50k	€ 50-250k	€ 250k-1 mln	> € 1 mln	Totaal
2019	24.653	9.933	1.052	246	35.884
2020	29.711	8.442	1.058	279	39.490
Groei	21%	-15%	1%	13%	10%

Financieringslandschap < € 1 miljoen

Uit dit onderzoek is gebleken dat in 2020 ongeveer € 2,4 mld. aan het mkb is verstrekt via non-bancaire financieringen. Van deze € 2,4 mld. bestond ongeveer € 237 mln. uit verstrekte financiering > € 1 mln. De overige € 2 mld. bestond uit financiering < € 1 mln. De markt van financiering < € 1 mln. is tussen 2019 en 2020 met ongeveer 7% gedaald.

De gehele non-bancaire financieringsmarkt is in 2020 met ongeveer 6% is gedaald. Met name de categorie € 50-250k daalde met 21% hard. Binnen deze categorie is in 2020 bijna € 240 mln. minder financiering verstrekt als in 2019. De categorie < € 50k steeg daarentegen sterk. Van ongeveer € 465 mln. verstrekte financiering in 2019 naar € 587 mln. verstrekte financiering in 2020.

Financieringslandschap 2019-2020

Jaar	< € 50k	€ 50-250k	€ 250k-1 mln	> € 1 mln	Totaal €
2019	464	1.126	738	222	2.552
2020	587	887	690	237	2.402
Groei	-26%	-21%	-6%	7%	-6%

Het aantal bedrijven dat een totale financiering van < € 1mln. hebben ontvangen bedroeg in 2020 39.211. In 2019 was dit nog 35.638. Verreweg de meeste verstrekkingen hebben plaatsgevonden in de categorie < € 50k. Deze categorie is tussen 2019 en 2020 met 21% gegroeid terwijl het aantal verstrekking in alle andere categorieën zijn gedaald. Doordat het overgrote deel van de verstrekkingen plaatsvindt in de categorie < € 50k is het totaal aan verstrekte financieringen in 2020 ten opzichte van 2019 met 10% gestegen.

Totaal aantal verstrekte financieringen < € 1 mln

Jaar	< € 50k	€ 50-250k	€ 250k-1 mln	> € 1 mln	Totaal €
2019	24.653	9.933	1.052	246	35.884
2020	29.711	8.442	1.058	279	39.490
Groei	21%	-15%	1%	13%	10%

Bron: Briqwise, Mogelijk, Slim Vastgoed Financiering

Financieringslandschap 2019-2020

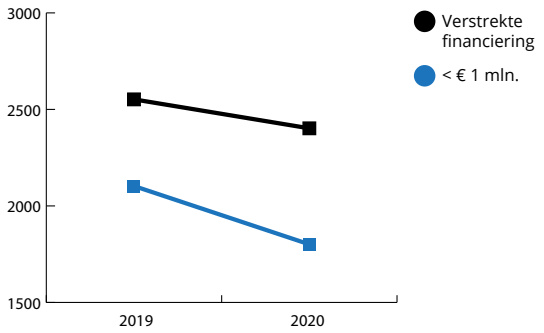

Omvang bancaire verstrekkingen

De omvang van mkb financiering door banken is bepaald aan de hand van de data van de DNB[3].
Deze data omvat de omvang van de financieringen in de volgende categorieën < € 0,25 mln., € 0,25- 1 mln. en > € 1 mln.

Totaal nieuwe verstrekkingen (x € 1 miljoen)

Financieringsomvang	2018	2019	2020	Groei
< € 0,25 mln	7.274	6.270	6.998	12%
€ 0,25 - €1 mln	10.933	10.791	11.133	3%
€ > €1 mln	112.406	105.870	101.271	-4%
Totaal	130.613	122.931	119.402	-3%

Bron: DNB Deposito's en leningen van MFI's aan niet-financiële bedrijven, volumes, gecorrigeerd voor breuken

Heronderhandelingen

In de bancaire data zijn echter ook heronderhandelingen meegenomen. Onder heronderhandelingen vallen alle nieuwe contracten die niet bestaan uit nieuw geld, maar uit vernieuwd geld. Bij een heronderhandeling komen bank en cliënt nieuwe contractvoorwaarden overeen - zoals de rente - voor bestaande leningen.

Om een goed overzicht te krijgen van het werkelijk aantal nieuwe verstrekte financieringen door banken hebben we er voor gekozen om alleen te kijken naar de nieuwe verstrekkingen verminderd met de heronderhandelingen van bestaande contracten. De totale verstrekkingen zijn in 2020 met ongeveer 6% toegenomen. Met name de categorie < € 0,25 mln. heeft tussen 2018 t/m 2020 een v-vormig verloop gehad.

Totaal nieuwe verstrekkingen minus heronderhandelingen (x € 1 miljoen)

Financieringsomvang	2019	2020	Groei
< € 0,25 mln	2.549	3.276	29%
€ 0,25 - €1 mln	5.591	6.249	12%
€ > €1 mln	60.415	63.087	4%
Totaal	68.555	72.612	6%

Bron: DNB Deposito's en leningen van MFI's aan niet-financiële bedrijven, volumes, gecorrigeerd voor breuken

3. Bron: DNB Deposito's en leningen van MFI's aan niet-financiële bedrijven, volumes, gecorrigeerd voor breuken

Kleinzakelijke financiering een klein deel van totale bankbalans

De totale bankbalans in Nederland was € 2.625 mld. in 2020[4]. De totale uitstaande kredietverlening van banken aan het mkb bedroeg in 2020 € 121 mld. ten opzichte van € 127 mld. in 2019[5].
Van deze € 121 mld. bestond ongeveer 33% uit financiering < € 1 mln[6].

Kleinzakelijke financiering t.o.v. bankbalans (x € 1 miljard)

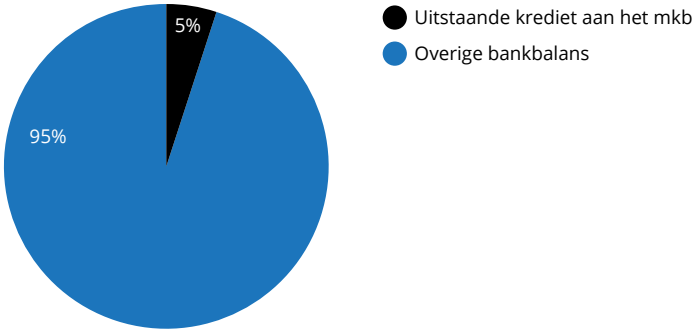

4. Bron: DNB- Balans van Nederlands bankwezen
5. Bron: DNB- Kredietverlening Nederlandse grootbanken aan Nederlands midden- en kleinbedrijf
6. Bron: DNB- Kredietverlening Nederlandse grootbanken aan Nederlands midden- en kleinbedrijf

Garanties en zekerheden

Onderstaande grafieken geven de antwoorden van direct lending, factoring en vastgoedfinanciers gezamenlijk weer.

In hoeveel % van uw verstrekte financiering maakt u gebruik van overheidsgaranties?

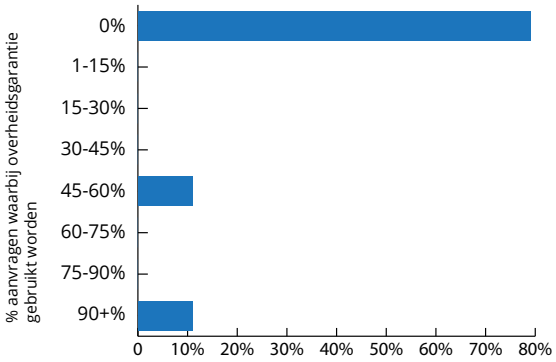

In hoeveel % van de aanvragen kunt u de ondernemer niet financieren door gebrek aan mogelijkheden om zekerheden te delen met een bank?

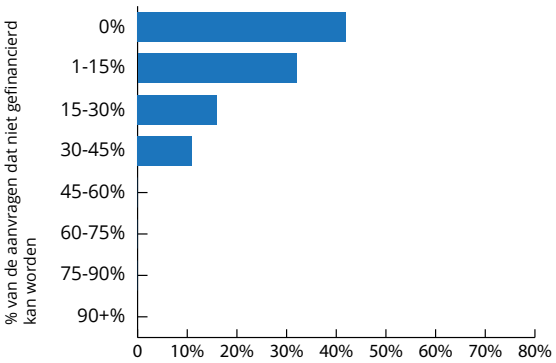

Een zekerhedenregister zorgt ervoor dat ik meer financiering ga verstrekken

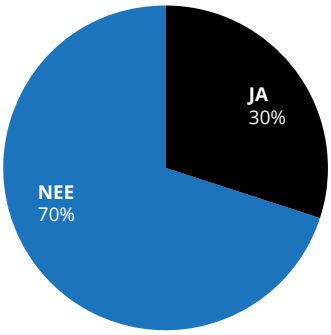

Een kredietregister zorgt ervoor dat ik meer financiering ga verstrekken

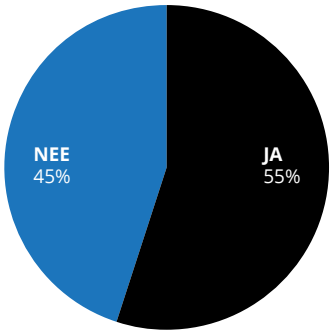

Conclusie

In 2020 is in totaal € 2,4 mld. financiering verstrekt via de non-bancaire financieringsmarkt. De totale non-bancaire financieringsmarkt daalde hierdoor tussen 2019 en 2020 met 6%. De markt voor verstrekte financiering < € 1 mln. is in 2020 met 7% afgenomen ten opzichte van 2019. De markt voor verstrekte financiering > € 1 mln. is juist met 7% gestegen.

Van de € 2,4 mld. aan verstrekte financiering zijn minimaal 39.490 financieringen verstrekt aan bedrijven. Het overgrote gedeelte van deze verstrekte financieringen vond plaats in de categorie < € 50k. Minimaal 29.711 bedrijven hebben een financiering ontvangen van < € 50k. Deze verstrekte financiering binnen deze categorie groeide tussen 2019 en 2020 ook hard. Er vond een stijging plaats van 26%.

Het aantal financieringen van de omvang €50-250k daalde tussen 2019 en 2020 daarentegen met 21% fors. Dit is ook terug te zien aan het aantal verstrekte financieringen in deze categorie. In 2020 vonden 15% minder verstrekkingen van de omvang € 50-250k plaats dan in 2019.

Hoewel 75% van het aantal verstrekkingen aan bedrijven binnen < € 50k plaatsvond is deze financieringsmarkt niet het grootst. Van de € 2,4 mld. verstrekte financiering in 2020 is € 887 mln. verstrekt via financieringen met de omvang € 50-250k.

Over Stichting MKB Financiering (SMF)

Stichting MKB Financiering is opgericht door een voorhoede van vertegenwoordigers uit de markt met als doel de toegang tot alternatieve (non-bancaire) financieringsmogelijkheden voor ondernemers te verbeteren. Samenwerking tussen de alternatieve financiers is de eerste stap op weg naar meer zichtbaarheid en slagkracht van de jonge sector.

Het belang van de ondernemer op zoek naar passende financiering staat voorop en daarom sluit de stichting zich aan bij een centraal klachtenregister en wordt er in samenwerking met ondernemers en adviseurs een Gedragscode MKB Financiering opgesteld.

Ronald Kleverlaan (voorzitter SMF): "Er is de afgelopen jaren een groot aantal nieuwe aanbieders van financiering voor het mkb van start gegaan en veel ondernemers willen hier gebruik van maken. Om de sector duurzaam te laten groeien is het belangrijk dat de ondernemers op een verantwoorde manier gefinancierd worden. Daarom is het goed om te zien dat de voorlopers in de sector het initiatief hebben genomen om gezamenlijk heldere afspraken te maken over transparantie en passende financiering aan mkb bedrijven."

Met dit onderzoek tonen wij aan hoe belangrijk non-bancaire financiering voor ondernemers is en de groei die deze vormen van financieringen doormaken vergeleken met de stagnerende bancaire kredieten aan mkb'ers.

Onderzoeksverantwoording

De gebruikte data is afkomstig van brancheorganisaties en onderzoeksbureaus die een zo nauwkeurig mogelijke inschatting hebben gegeven over de omvang van een bepaalde financieringsvorm. Bij deze brancheorganisaties en onderzoeksbureaus is waar mogelijk de data van de afgelopen drie jaar weergegeven. Voor de financieringsvormen waarbij deze overzichten ontbreken, hebben wij zelf data verzameld. Dit geldt voor de financieringsvormen vastgoedfinanciering, direct lending en factoring. Bijna 100 (waaronder de grootste) direct lenders en non-bancaire factoraars zijn per e-mail benaderd om data aan te leveren. Bij deze vormen was de response helaas laag waardoor de omvang in werkelijk naar verwachting veel groter is dan wat wij hebben kunnen meten. Omdat deelnamen aan dit onderzoek plaatsvindt op vrijwillige basis is Stichting MKB Financiering bij deze vormen afhankelijk van de reacties vanuit de markt.

Bij de vergelijkingen tussen de bancaire en niet-bancaire financieringen aan het mkb onder de €1 mln. zijn de cijfers van FAAN (factoring) buiten beschouwing gelaten. De aangesloten leden van FAAN richten zich namelijk vooral op het grootbedrijf (https://www.factoringnederland.nl/cijfers-en-trends), waardoor de cijfers geen invloed hebben op de kleinzakelijke financieringsmarkt.

Data 2019 en 2020

De opgevraagde data betreft de verstrekte financiering in 2019 en 2020. Ook hebben we gedetailleerde aanvullende informatie opgevraagd over het aantal verstrekkingen per financieringsomvang < € 50K, € 50-250K, € 250K – 1 mln. en > € 1 mln. Deze data is opgevraagd en ontvangen in de periode van maart t/m mei.

De afgelopen twee jaar heeft Stichting MKB Financiering al eerder onderzoek gepubliceerd over de cijfers van 2017 t/m 2019 Er zit een groot verschil tussen de cijfers van 2019 die wij vorig jaar hebben gepubliceerd en de 2019 cijfers uit dit rapport. Dit komt door het feit dat wij bij de vormen vastgoedfinanciering, direct lending en factoring afhankelijk zijn van de response vanuit de markt. Mede hierdoor hebben wij dit jaar naast een aantal terugkerende partijen, ook deels van andere partijen data ontvangen.

Met dank aan

BIBBY FINANCIAL SERVICES
BOOZT24 fast forward financing
Briqwise
CAPLE FUNDING GROWTH & OWNERSHIP
crowdfunding cijfers.nl
CrowdFund MARKT
EMF ONS VOORSCHOT, UW SUCCES
fundIQ
NLCredit Services FINANCING AMBITIONS
NPEX de MKB-Beurs van Nederland
NVL Nederlandse Vereniging van Leasemaatschappijen
october
qeld
SLIM VASTGOED FINANCIERING Financiel goed geregeld.
SVEA
SWISH FUND
SAMENWERKENDE KREDIETUNIES voor ondernemers door ondernemers
Kredietunie Nederland Financiering van, voor en door MKB-ondernemers
Qredits Microfinanciering Nederland
Yeaz!

STICHTING
MKB FINANCIERING

www.stichtingmkbfinanciering.nl